

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		72/11 - 2025 8 беттің 1 беті

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

«КЕЛІСІЛДІ»
ЖШС «Ер-АНА»
 медициналық орталығының
 директоры
 Ж.Б. Моминбекова
 «17» 08 2025 ж.

«БЕКІТЕМІН»
«ОҚМА» АҚ жанындағы
 медицина колледжінің директоры
 Кушкарбаева М.Дж.
 «17» 08 2025 ж.

ӨНДІРІСТІК ТӘЖІРИБЕ БОЙЫНША ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
 Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»
 Оқу түрі: күндізгі
 Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай
 Циклдар мен пәндер индексі: ӨП 11
 Курс: 3
 Семестр: 5
 Пән: «Пациенттердің денсаулығын нығайту және оқыту»
 Бақылау түрі: Емтихан
 Жалпы еңбек сыйымдылығы сағат/кредиттер KZ:72/3

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 2 беті

«Пациенттердің денсаулығын нығайту және оқыту» өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы 2023 жылғы МЖМБС негізінде жасалды.

Тіркеу нөмірі № 128

Мамандығы: 009130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқытушы: А.Ә.Токбай

Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы «Мейіргер ісі-1» кафедрасы мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 27 " 08 2025 ж

Кафедра меңгерушісі [Signature] Б.Д. Серикова

ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 27 " 08 2025 ж

ПЦК төрайымы: [Signature] Г.Н. Айбекова

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді

Хаттама № 1 " 27 " 08 2025 ж

Әдістемелік кеңес төрайымы: [Signature] Г.О. Мамбеталиева

«Ер-Ана» медициналық орталығының бас мейіргері Тұрғанбай Толқын Өтегенқызының ұсынысымен әзірленді.

Т.Ө. Тұрғанбай [Signature]

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		72/11 - 2025 8 беттің 3 беті

Түсіндірме хат

1. Тәжірибенің мақсаты мен міндеті.

«Денсаулықты нығайту» пәні – студенттерге денсаулықты сақтау мен нығайтуға бағытталған кешенді білім беру, салауатты өмір салтының негіздерін меңгерту және оларды күнделікті өмірде қолдануға дағдыландыру. Бұл пән жеке тұлғаның физикалық, психикалық және әлеуметтік саулығын қалыптастыруға, аурулардың алдын алуға, қоршаған орта мен өмір сүру салтының денсаулыққа әсерін түсінуге, сондай-ақ денсаулықты нығайтудың тиімді әдістерін қолдануға үйретеді.

2. Тәжірибенің мақсаты: Студенттерге салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулардың алдын алу және денсаулықты жан-жақты нығайтуға бағытталған ғылыми негізделген білім мен практикалық дағдыларды меңгерту.

3. Тәжірибенің міндеттері:

- Денсаулық туралы ғылыми түсінік қалыптастыру;
- Денсаулықтың мәні мен құрылымын, оған әсер ететін факторларды түсіндіру;
- Салауатты өмір салтының принциптерін үйрету;
- Дұрыс тамақтану, күн тәртібі, қозғалыс белсенділігі және зиянды әдеттерден бас тартудың маңызын түсіндіру;
- Жеке және қоғамдық гигиена дағдыларын дамыту;
- Гигиеналық тәртіпті сақтау, жұқпалы аурулардың алдын алу туралы білім беру;
- Физикалық белсенділіктің маңызын түсіндіру;
- Дене жаттығулары мен спорттың денсаулыққа әсері жөнінде түсінік қалыптастыру;
- Психологиялық саулықты сақтау жолдарын үйрету;
- Стресс, шаршау, эмоционалдық күйзелістермен күрес тәсілдерін меңгерту;
- Қоршаған орта мен әлеуметтік ортаның денсаулыққа әсерін талдай білу;
- Экологиялық қауіпсіздік, әлеуметтік қолдау жүйелері туралы білім беру;
- Өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау көзқарасын қалыптастыру;
- Өзін-өзі бақылау және алдын алу шараларын меңгеруге баулу.
- Ұлттық және халықаралық денсаулық сақтау бағдарламаларымен таныстыру;

4. Тәжірибеден өтудің нәтижелері:

Теория

- Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша әртүрлі көздерден алынған ақпаратты іздейді және сыни бағалайды және дені сау ауру адамдар үшін, дұрыс тамақтану және дұрыс тамақтану мәртебесі бойынша ұсыныстар бере алады. БҚ-1;
- Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу бойынша зерттеулер туралы шешім қабылдайды. КҚ-4;
- Дәлелді мейіргер ісі тәжірибе негізінде пациенттерді оқыту жоспарын жасайды, ақпаратты сыни тұрғыдан бағалайды, науқастарды/жеке тұлғаларды/топтарды тәуекел факторын тану, әдістері мен құралдарына үйретеді. КҚ-4;
- Тәуекел факторларының тиімді мониторингін, науқастарды және әртүрлі тәуекел топтарындағы адамдарды бақылауды жүзеге асырады. КҚ-5;
- Салауатты өмір салтын насихаттау, азаматтардың құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту және қатысу, жеке адамдардың, отбасылар мен топтардың денсаулығы мен әл-ауқатын нығайту арқылы алдын алу және өзін-өзі емдеу шараларын жүргізу қабілетін көрсетеді. КҚ-4;

5. Тәжірибенің пререквизиттері:

1. Шұғыл көмек

6. Тәжірибенің постреквизиттері:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 4 беті

2. МАСК-дегі мейіргер ісі

7. Тақырыптың мазмұны:

№	Тақырыптаратауы	Қысқашамазмұны	Сағат саны
1	Науқасты оқыту кезеңдері: науқастарға білім беру жоспарын жүзеге асыру	Оқу жоспарын орындау. Науқасты оқыту жоспарын реттеу.	7,2
2	Науқасты оқыту кезеңдері: науқасты оқыту нәтижесінің тиімділігін бағалау.	Науқасты оқытудың тиімділігін бағалау және сараптау. Тиімді тиімсіз жақтарын анықтау.	7,2
3	Науқасқа дәлелдер келтіру және көндіру техникасы.	Науқасқа дәлелдер келтіру және көндіру техникасы. Тәжірибеде қолдану.	7,2
4	Науқастың және отбасының жоспарлауға қатысуының маңыздылығы.	Науқастың және отбасының жоспарлауға қатысуының маңыздылығы.	7,2
5	Медициналық сұхбат.	Медициналық сұхбат. Сұхбаттасудың түрлері.	7,2
6	Дәрігердің коммуникативті компетенттілігі және оның психологиялық қасиеттері.	Дәрігердің коммуникативті компетенттілігі және оның психологиялық қасиеттері.	7,2
7	Семиотика, диагноз, диагностика ұғымы. Отбасындағы, қоғамдағы рөл мен өзара қарым-қатынасты бағалау.	Негізгі симптомдар мен семиотикаларды анықтау, болжам және қорытынды диагноз қоюдағы тексеру әдістері, диагностика туралы ұғымды анықтау.	7,2
8	Антропометриялық өлшеу. Бой. Салмақ. Дене температурасы.	Антропометриялық өлшем анықтамасы. Денсаулық жағдайын бағалауда бойды, салмақты анықтаудың маңыздылығы. Дене температурасының түрлері.	7,2
9	Мейіргерлік құжаттаманы жүргізу. Күйзеліс жағдайын және оған жауапты бағалау - пациенттерді курациялау, мейіргерлік сырқатнаманы жүргізу	Емханада және ауруханадағы мейіргердің негізгі құжаттар түрлерін атаңыз. Құжаттарды толтыру ережесі мен формалары. Жүйке жүйесінің зақымдалу симптомдары. Жүйке жүйесінің ауруларымен ауыратын науқастарды мейіргерлік зерттеу әдістері. Адам денсаулығына ұйқының негізгі әсері. Күйзелістің адам ағзасына әсерін бағалау.	7,2
10	Физикалық даму мен белсенділікті, денсаулық және денсаулықты басқару ұғымын бағалау. Балалардың түрлі жас кезеңіндегі гигиенасы мен диетасы	Жас ерекшеліктеріне байланысты физикалық даму ерекшеліктері. Денсаулық және денсаулықты басқару ұғымын бағалау. Балаларды жас кезеңіне байланысты жүргізілетін гигиеналық ережелер. Тамақтандыру бала жасына байланысты жиілігі мен диета түрлері.	7,2
	Барлығы:		72

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 5 беті

8. Игерілуі және / немесе шоғырландырылуы қажет практикалық дағдылардың тізімі

№	Бағдарламаға сәйкес орындалатын практикалық дағдылар	Саны
1.	Ауыр жағдайы бар науқастарды күту.	2
2.	Науқасқа күтім жасау кезінде төсек-орын мен киімді ауыстыру.	2
3.	Тері күтімі. Кесудің алдын алу және күту.	3
4.	Тырнақ, ауыз, шаш күтімі.	3
5.	Көз, құлақ, мұрын күтімі.	2
6.	Физиологиялық қажеттіліктерді орындау кезінде көмек көрсету.	3
7.	Науқастың жалпы жағдайын, сананың жағдайын, төсектің жағдайын бағалау.	2
8.	Өлшеудің антропометриялық әдістерін жүргізу.	2
9.	Дене температурасын өлшеу, қызбаны күту.	2
10.	Артериялық қысымды өлшеу.	2
11.	Тыныс алу және Пульс жиілігін анықтау.	5
12.	Дәрілік заттарды энтеральді қолдану әдістері.	4
13.	Дәрілік заттарды сыртқы қолдану әдістері.	2

9. Бақылау: бағаланатын сұхбат

Диф сынақ – бағалау әдісі болып табылады, онда студент өзінің білімі мен түсінігін тәлімгер мен оқытушыға көрсетеді.

Диф-сынақ сұрақтары:

1. Салауатты өмір салты ұғымы.
2. Денсаулық түсінігі.
3. Стресстің себептері мен организмге әсері.
4. Денсаулықты нығайту шаралары.
5. Күн тәртібін жоспарлау мақсаты.
6. Ішімдіктің рөлі мен денсаулыққа әсері.
7. Қауіп факторлары және олардың денсаулыққа әсері.
8. Денсаулықты нығайту мекемелері.
9. Оңалтудағы қалпына келтіру емінің жалпы принциптері.
10. Денсаулықты нығайтуға емдік дене шынықтырудың әсері.
11. Медициналық емдәм тиімділігі.
12. Денсаулықты нығайту үшін қолданылатын әдістер мен технологиялар.
13. Дәрумендердің ағзаға әсері.
14. Денсаулықты нығайту мекемелері.
15. Денсаулықты сақтауға және нығайтуға ықпал ететін қағидалар.
16. Жалпы гигиена түсінігі.
17. Физикалық даму белсенділігі.
18. Денсаулық мектебін ұйымдастыру.
19. Стресстің денсаулыққа кері әсері.
20. Денсаулық орталықтарының жұмысын ұйымдастыру.
21. Денсаулықты нығайту бойынша алдын алу бағдарламаларын ұйымдастыру. Ұйқыны бағалау.
22. Денсаулықты нығайтудың принциптері.
23. Тұрғылықты жердегі қолайсыз экологиялық жағдайлардың денсаулыққа әсері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		72/11 - 2025 8 беттің 6 беті

24. Тәуліктік су балансы.
25. Күйзеліс жағдайын бағалау және оған жауап.
26. Денсаулық жағдайын бағалауда бойды, салмақты анықтау.
27. Халық өлімінің негізгі себептері.
28. ДДҰ бойынша денсаулық сақтау регламенті.
29. Халықтың денсаулық жағдайын кешенді бағалау.
30. Халықтың денсаулығын нығайту.
31. Қоғамдық денсаулықты қалыптастыратын факторлар.
32. Халықтың арасындағы аурушандықтың негізгі мәселелері.
33. Ауру деңгейіне әсер ететін факторлар.
34. Тәуліктік күн тәртібін жоспарлау мақсаты.
35. Денсаулықтың төмендеуінің әлеуметтік-экономикалық аспектілері.
36. Өлім-жітім деңгейіне әсер ететін факторлар.
37. Адам денсаулығына ұйқының негізгі әсері.
38. Денсаулықты нығайтуды жоспарлау әдістері.
39. Салауатты өмір салты.
40. Халық арасындағы аурушандық, оның түрлері.
41. Халықтың денсаулығын қорғаудың бағыттары.
42. Денсаулықты нығайтуға бағытталған мекемелерінің түрлері.
43. Өмірдің түрлі кезеңіндегі денсаулықты күту.
44. Күйзелістің адам ағзасына әсерін бағалау.
45. Қауіп факторлары және олардың денсаулыққа әсері.
46. Денсаулық орталықтарының жұмысын ұйымдастыру.
47. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының жарғысында «денсаулық» анықтамасы.
48. Денсаулық нығайтудың теориялық негіздері.
49. Тұрғындардың денсаулығын нығайту әдістері.
50. Денсаулықты нығайту үшін қолданылатын әдістер мен технологиялар.
51. Аурушандықтың алдын алу шаралары.
52. Денсаулық нығайту тәсілдері.
53. Балалар арасындағы мүгедектіктің алдын алу.
54. Қарттар арасындағы денсаулықтың нашарлау себептері.
55. Денсаулық нығайту саласындағы ынталандыру.
56. Денсаулыққа әсер ететін факторлардың алдын алуы.
57. Науқастың отбасындағы ролін бағалау.
58. Салауатты өмір салтын мен денсаулықты нығайтуды басқару бойынша. ұлттық және халықаралық стратегиялар, бағдарламалар мен кеңестер.
59. Денсаулықты нығайту үшін қолданылатын әдістер мен технологиялар.
60. Дұрыс тамақтанудың –денсаулыққа әсері.
61. Психикалық денсаулық және оны бағалау.
62. Денсаулық жағдайын бағалауда бойды, салмақты анықтаудың маңыздылығы.
63. Денсаулықты нығайтудың теориялық негіздері.
64. Денсаулықты сақтау тұжырымдамасы және аурулардың алдын алу.
65. Зиянды факторларды жою мақсатында науқастың жанұясымен серіктестікте болу.
66. Адам денсаулығына спорттың негізгі әсері.
67. Денсаулықты нығайту саясатын емдеу мекемелерінде жүзеге асыру.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 7 беті

68. Денсаулыққа зиянды факторлардан арылу.
69. Стресті жеңілдету жолдары.
70. Науқасты физикалық қарап тексеру.
71. Темекі, никотиннің денсаулыққа әсері.
72. Салауатты өмір салтын қалыптастыру және денсаулық сақтау жолдары.
73. Денсаулық және салауатты өмір салтын қалыптастырудың гигиеналық негіздері.
74. Физикалық жүктемені қадағалау.
75. Скрининг. Скринингті ұйымдастыру қағидалары.
76. Денсаулықты нығайтудың теориялық негіздері.
77. Салауатты өмір салтын ұстану ережелері.
78. Науқастарды психикалық қолдау.
79. ҚР-да халықтың нысаналы топтарына скринингтік қарап – тексеруді өткізу тәртібі.
80. Денсаулықты нығайту бойынша алдын алу бағдарламаларын ұйымдастыру қағида-
ттары.
81. Денсаулықты нығайтудың негізгі факторлары.
82. Денсаулықты нығайту технологиялары.
83. Күнделікті тағам балансын реттеу.
84. Салауаты өмір салтының маңызы.
85. Денсаулықты нығайту шараларын іске асыру.
86. Физикалық даму мен белсенділікті, денсаулық және денсаулықты басқару ұғымын
бағалау.
87. Денсаулыққа әсер ететін факторлар.
88. Денсаулықтың төмендеуінің әлеуметтік-экономикалық аспектілері.
89. Денсаулық және салауатты өмір салтын қалыптастырудың гигиеналық негіздері.
90. Денсаулық мектебін ұйымдастыру.

Бағалау критерийлері:

Бағалау	- оқытудың соңғы нәтижелеріне сәйкес клиникалық практика бағдарламасы мақсаттарының жетістіктерін анықтаудың үздіксіз процесі
Бағалау түрлері	
Аралықбаға (аралықбақылау)	- тьютор, ментор практикадан өту кезеңінде қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес білімнің, іскерліктің немесе құзыреттіліктің даму деңгейін анықтайтын процесс. Аралық бағалау клиникада тьютор және ментрмен студент-орталықтанған әңгімелесу, практикалық дағдылар мен машықтарды көрсету түрінде жүргізіледі.
Қорытынды баға	- бұл тьютор, ментор клиникалық практиканы бағалаудың қойылған мақсаттары мен критерийлеріне сәйкес білімді, дағдыларды немесе құзыреттілікті меңгеру деңгейін анықтайтын процесс. Бағалау медициналық ұйымның базасында бағалау әңгімелесу нысанында жүзеге асырылады.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
Өндірістік тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 8 беті

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік жүйе бойынша баға	Баллы	Цифрлы эквивалент	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	95 - 100	4,0	Өтежақсы
A-	90 - 94	3,67	
B+	85 -89	3,33	
B	80 -84	3,0	Жақсы
B -	75 - 79	2,67	
C+	70 - 74	2,33	
C	65 - 69	2,0	Қанағаттанарлық
C-	60 - 64	1,67	
D+	55-59	1,33	
D	50-54	1,0	
F	0-49	0	Қанағаттанарлықсыз
Бағалау критеріі	Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда		